

በፍትሕ ሚኒስቴር
የፌዴራል ማረሚያ ቤት ኮሚሽን
የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

ሚያዚያ/ 2016 ዓ.ም
አዲስአበባ

የፌዴራል ማረሚያ ቤት ኮሚሽን
የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

የፌዴራል ማረሚያ ቤት ኮሚሽን የተመደበለት በጀት በፋይናንስ አዋጅ፤ ደንብ እና በተከታታይ በወጡ መመሪያዎች መሠረት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን እንዲሁም ሂሳቡ በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት መያዙንና የመንግሥት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ ከዚህ ሪፖርት ጋር የተያያዙትን የ2015 በጀት ዓመት የሂሳብ ሪፖርቶች እና ማስታወሻዎች አዲት አድርገናል።

የሂሳብ ሪፖርቶቹን የማዘጋጀት ኃላፊነት የፌዴራል ማረሚያ ቤት ኮሚሽን ሥራ አመራር ሲሆን፤ የሂሳብ ሪፖርቶቹን አዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው ።

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ዓለምአቀፍ የአዲት ደረጃዎችን መሠረት በማድረግና የፌዴራል ዋና አዲተርን የአዲት ሥልት በመከተል ነው። እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ ማረጋገጫ (የአዲት አስተያየት) ለመስጠት ያስችለናል።

ለአዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት የፌዴራል ማረሚያ ቤት ኮሚሽን ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፤ መዛግብት ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በኮሚሽኑ ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው ።

አዲቱ የተከናወነው የዓመቱን የሂሳብ እቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት የኮሚሽኑ የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

- ◆ የሂሳብ ማመዛዘኛ፤
- ◆ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የመደበኛ ወጪ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የካፒታል ወጪ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፤

ለአዲት አስተያየቱ መሠረት የሆኑት ጉዳዮች፤

የኮሚሽኑ የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፤ በአዋጅ በተፈቀደው በጀትና በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት በትክክል የተዘጋጁ እና የተሰበሰበው ገቢ፤ የተከፈለው ወጪ እና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ ደንብና መመሪያ የጠበቁ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፤

ወጪ፤

1. የኢትዮጵያ ፌዴራል ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የፌዴራል መንግስት ሰራተኞች አዋጅ 1064/2010 ዓ.ም የፌዴራል መንግስት መስሪያ ቤቶችን አደረጃጀት፤ አግባብነትና ውጤታማነት እያጠና ማሻሻያ ሲያስፈልግ ለሚኒስትሮች ምክር ቤት ለውሳኔ ያቀርባል። ሚኒስቴሩ አስፈላጊ ሆኖ ባገኘው ጊዜ ከሚመለከታቸው የመንግስት መስሪያ ቤቶች ጋር በመተባበር የደመወዝ ስኬል በማጥናትና በማዘጋጀት ለሚኒስትሮች ምክር ቤት ለውሳኔ ያቀርባል፤ ሲፈቀድም አፈጻጸሙን ይቆጣጠራል። ይሁን እንጂ ኮሚሽኑ ህዳር 29 ቀን 2004 ዓ.ም ባወጣው የውስጥ መመሪያ ብቻ የግንባታ ፕሮጀት ጽ/ቤት በማቋቋም በሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ በኩል የአደረጃጀት ጥናት ሳይደረግ እና ለሚኒስትሮች ምክር ቤት ቀርቦ ውሳኔ ሳይሰጥበት በመስሪያ ቤቱ ፕሮጀክት ጽ/ቤት በኮንትራት ተቀጥረው በማገልገል ላይ ለሚገኙ 4 መያተኞች ከሚመለከተው አካል ፈቃድ ሳያገኝ በድምሩ ብር 746,640.00 ደመወዝ እና ጥቅማ ጥቅም (የቶፕ አፕ) ክፍያ ከደንብና ከመመሪያ ወጪ ክፍያ ፈፅሞ ተገኝቷል።
2. የፌዴራል መንግስት የገንዘብ ክፍያ መመሪያ 4/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 14 ንዑስ አንቀጽ 4፤7 ክፍያ ለሚፈፀምባቸው ወጪዎች ተገቢው የሰነድ ማስረጃ መቅረቡን፤ ወጪ ከመደረጉ በፊት ስለወጪው የተሟላ ማስረጃ መቅረቡንና ሥልጣን ባለው አካል መፈቀዱን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፤- ለአስራ አምስት ከተለያዩ መስሪያ ቤት እና ከዋና መስሪያ ቤት ለመጡ ሰራተኞች ከሚሰሩበት መስሪያ ቤት መገጣጠሚያ እና በመስሪያ ቤታቸው አበል ያልተከፈላቸው መሆኑን የሚያረጋግጥ ማስረጃ ሳያቀረቡ በተለያዩ ቀን እና በተለያዩ የሂሳብ ምዝገባ ማዘዣ ቁጥር በድምሩ ብር 55,179.60 ያለአግባብ ተከፍሎ ተገኝቷል።
3. የፌዴራል መንግስት መ/ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 አንቀጽ 8/2 ፊደል ለ ወጪ ከመደረጉ በፊት ስለወጪው የተሟላ ማስረጃ መቅረብና ስልጣን ባለው አካል መፈቀድ እንዳለበት ይገልጻል፤ ሆኖም ግን ሚኒስቴሩ ቤቱ በተለያዩ ቀን ወደ ተለያዩ ቦታ ለስራ ጉዳይ

ሲሄዱ በቅድሚያ የተከፈለ የውሎአበል በድምሩ ብር 625,632.90 ማስረጃ ሲቀርብ ሂሳቡ በወጪ መያዝ ሲገባው በቀጥታ በወጪ ተይዞ መገኘቱን፤

ከላይ ከተራ ቁጥር 1 አስከ 3 ከተገለጹት ሁኔታዎች በስተቀር በእኛ አስተያየት የኮሚሽኑ የሂሳብ ሪፖርቶች በበጀት ዓመቱ እስከ ሰኔ 30/2015 ዓ.ም ድረስ የተሰበሰበውን ገቢ፤ የተከፈለውን ወጪና የበጀት አጠቃቀሙን በአጥጋቢ ሁኔታ ያሳያሉ፡፡

I. ሀጋዊነትን ያልተከተሉ ጉዳዮች (Compliance Matters)፤

ገቢ፤

1. የፌዴራል መንግስት የዕቃና የአገልግሎት ዋጋ መመሪያ ቁጥር 1/2003 አንቀጽ 9 የመንግስት መስሪያ ቤቶች አዳዲስ የዕቃና የአገልግሎት ክፍያዎችን እና በነባር ክፍያዎች ላይ ሲደረግ የሚገባውን ለውጥ በሚመለከት ያላቸው የውሳኔ ሂሳብ በሚኒስቴሩ በኩል ለሚኒስትሮች ምክር ቤት ቀርቦ እንዲፀድቅ ማድረግ አለባቸው፡፡ በዚህ መሰረት ማዕከሉ እየሰበሰበ ያለው የውስጥ ገቢ በመመሪያው መሰረት መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፤ የቃሊቲ ማረሚያ ቤት ማዕከል ለሚሰጣቸው አገልግሎቶች እና ዕቃ ክፍያ ተመን በሚመለከተው አካል ሳይፀድቅ በሂሳብ መደብ 1441 የውስጥ ገቢ ብር 18,724,700.18 የሰበሰበ መሆኑን፤

ወጪ፤

2. በፌዴራል መንግስት ሠራተኞች አዋጅ ቁጥር 1064/2011 ክፍል ሁለት አንቀጽ 5 ንዑስ አንቀጽ 1 ማንኛውም የመንግስት መሥሪያ ቤት የተቋቋመበትን ዓላማ ስኬታማ ለማድረግ የሚያስፈልገውን አደረጃጀትና የሰው ኃይል ፍላጎት አጥንቶ ለሲቪል ሰርቪስ ሚኒስቴር አቅርቦ እንደሚያስወስን እንዲሁም የፌዴራል ማረሚያ ቤቶች የጥበቃ አባሎች መተዳደሪያ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 137/1999 ክፍል አስር አንቀጽ 67 ንዑስ አንቀጽ 1 ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ አባል የማዕረግ እድገት ከማግኘቱ በፊት በያዘው ማዕረግ ልዩ ልዩ የአገልግሎት ጊዜ እንደሚያስፈልገው ተደንግጓል፡፡ ይሁን እንጂ፤

የማረሚያ ፖሊስ ማሰልጠኛ ተቋም(አሌልቱ)

በማሰልጠኛ ተቋሙ በተለያዩ የጤና የስራ መደብ ላይ የፌዴራል ማረሚያ ቤቶች 7 የጥበቃ አባሎች መተዳደሪያ ደንብ መሰረት የተቀመጡትን መስፈርቶች ሳያሟሉ ቅጥር በመፈፀም

ደመወዝ እና የቀለብ ክፍያ እንዲከፈላቸው በመደረጉ ብር 653,952.00 ያለአግባብ ወጪ ሆኖ ተገኝቷል።

በቃሊቲ ማረሚያ

በማዕከሉ በተለያዩ 18 የስራ መደቦች ላይ በፌዴራል ማረሚያ ቤቶች የጥበቃ አባሎች መተዳደሪያ ደንብ መሰረት የተቀመጡትን መስፈርቶች ሳያሟሉ ቅጥር በመፈፀም ደመወዝ እና የቀለብ ክፍያ እንዲከፈላቸው በመደረጉ ብር 1,828,764.00 ያለአግባብ ወጪ ሆኖ ተገኝቷል።

በአጠቃላይ በድምሩ ብር 2,482,716.00 ከኮሚሽኑን የቅጥር መመሪያ ውጭ ቅጥር በመፈፀም ደመወዝ እና የቀለብ ክፍያ ተከፍሎ መገኘቱን፤

3. የመንግሥት የግዥ እና የንብረት አስተዳደርን ለመደንገግ በወጣው አዋጅ ቁጥር 649/2001 ምዕራፍ ሶስት አንቀጽ 33 ቁጥር 4 እንዲሁም ሰኔ 2002 በወጣው የፌዴራል መንግስት የግዥ አፈጻጸም መመሪያ አንቀጽ 24 ንዑስ አንቀጽ 12 መሠረት የመንግሥት መስሪያ ቤቶች በአንድነት ሊፈፅሙ የሚገባቸውን የዕቃ፣ የግንባታ ወይም የአገልግሎት ግዥዎች በመከፋፈል መግዛት እንደሌለባቸው ይገልጻል። በፌዴራል መንግስት የግዥ አፈጻጸም መመሪያ ሰኔ/2002 ክፍል 5 አንቀጽ 24 ንዑስ አንቀጽ 24.1 የመንግስት መ/ቤቶች አስቀድሞ ማቀድ እስከቻሉ ድረስ ግዥን በግልፅ ጨረታ የግዥ ዘዴ መጠቀም እንዳለባቸው መመሪያው ያመለክታል። ይሁን እንጂ፤

በማረሚያ ቤት ኮሚሽን በድምሩ ብር 5,883,924.96፤ እንዲሁም በቃሊቲ ማረሚያ ማዕከል በድምሩ ብር 2,698,505.42፤

በአጠቃላይ በድምሩ ብር 8,582,430.38 በመንግስት የግዥ አፈጻጸም መመሪያ መሰረት በግልፅ ጨረታ የግዥ ዘዴ መግዛት ሲገባ በዋጋ ማቅረቢያ /ፕሮፎርማ/ በመከፋፈል የተለያዩ ዕቃዎች እና አገልግሎቶች ለተገዙበት ተከፍሎ መገኘቱን፤

4. ሰኔ/2002 በወጣው የፌዴራል መንግስት የግዥ አፈጻጸም መመሪያ ክፍል 4 አንቀጽ 15.2-15.4 መሠረት በአዋጁና በመመሪያው በተፈቀደው ሁኔታ ካልሆነ በስተቀር የመንግስት መ/ቤቶች ማናቸውንም ግዥ በግልፅ የጨረታ ዘዴ መፈጸም እንዳለባቸው፤ የመንግስት መ/ቤቶች ከግልፅ ጨረታ ውጭ በሌሎች የግዥ ዘዴዎች ግዥ መፈጸም የሚችሉት በአዋጁና በዚህ መመሪያ የተገለጹት ሁኔታዎች ሲሟሉ ብቻ እንደሆነ እንዲሁም ከግልጽ ጨረታ ውጭ በሌሎች የግዥ ዘዴዎች የሚጠቀም ማናቸውም

የመንግሥት መ/ቤት በእነዚህ ዘዴዎች ለመጠቀም የመረጠበትን ምክንያትና ሁኔታዎች የሚገልጽ ሠነድ መያዝ እንዳለበት ይገልጻል። ይሁን እንጂ፤

በማረሚያ ቤት ኮሚሽን

ኮሚሽኑ በበጀት አመቱ ከተለያዩ አገልግሎት ሰጪ ድርጅቶች በተለያዩ ቀናት እና የወጪ ማስመስከሪያዎች በድምሩ ብር 572,445.90 ያለውድድር በቀጥታ ግዥ ለፈጸመበት የተከፈለ መሆኑ፤

በቃሊቲ ማረሚያ ማዕከል

ማረሚያ ቤቱ በተለያዩ ቀን እና የወጪ ማስመስከሪያዎች የዕቃና የአገልግሎት ግዥ ከተለያዩ ድርጅቶች በቀጥታ ግዥ ለፈጸመበት በድምሩ ብር 2,167,505.20 መከፈሉን፤

የማረሚያ ፖሊስ ማሰልጠኛ(አሌልቱ)

በማሰልጠኛው በተለያዩ ቀናት እና በተለያዩ የሂሳብ ምዝገባ ማዘዣዎች በሂሳብ መደብ 6243 እና 6271 በድምሩ ብር 748,983.97 ከመመሪያው ውጭ ያለውድድር በቀጥታ ግዥ የተፈጸመ መሆኑ፤

በአጠቃላይ በድምሩ ብር 3,488,935.07 ከመመሪያው ውጭ ያለውድድር በቀጥታ ግዥ የተፈጸመ መሆኑን፤

5. ሰኔ/2002 በወጣው የፌዴራል መንግስት የግዥ አፈጻጸም መመሪያ ክፍል 4 አንቀጽ 15.2-15.4 መሠረት የመንግስት መ/ቤቶች ከግልፅ ጨረታ ውጭ በሌሎች የግዥ ዘዴዎች ግዥ መፈጸም የሚችሉት በአዋጁና በዚህ መመሪያ የተገለጹት ሁኔታዎች ሲሟሉ ብቻ እንደሆነ በእነዚህ ዘዴዎች ለመጠቀም የመረጠበትን ምክንያትና ሁኔታዎች የሚገልጽ ሠነድ መያዝ እንዳለበት ይገልጻል ። እንዲሁም አንቀጽ 25 ንዕስ አንቀጽ 6 ከገበያ በለቀማ የሚፈጸመው ግዥ ለጥናትና ለምርምር አገልግሎት የሚፈለግና ከመደበኛ አቅራቢዎች የማይገኝ ወይም በለቀማ ቢዝ ለመ/ቤቱ የኢኮኖሚያዊ ጥቅም እንደሚያስገኝ ሲረጋገጥ የለቀማ ግዥ መፈጸም እንደሚችል ይገልጻል። ይሁን እንጂ፤

በቃሊቲ ማረሚያ ማዕከል በተለያዩ ቀናቶች እና በተለያዩ የወጪ ማስመስከሪያ ቁጥሮች ለተለያዩ ወጪዎች በድምሩ ብር 1,093,296.89 በለቀማ ግዥ ዘዴ ለተፈጸመ የተከፈለ መሆኑ፤

6. የፌዴራል መንግስት የገንዘብ ክፍያ መመሪያ 4/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 14 ንዑስ አንቀጽ 4፤7 ክፍያ ለሚፈጸምባቸው ወጪዎች ተገቢው የሰነድ ማስረጃ መቅረቡን፤

ወጪ ከመደረጉ በፊት ስለወጪው የተሟላ ማስረጃ መቅረቡንና ሥልጣን ባለው አካል መፈቀዱን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

የሚኒስትሮች ምክር ቤት የካቲት 7ቀን 2012 ዓ.ም ባካሄደው 5ኛ የምርጫ ዘመን 79ኛ መደበኛ ስብሰባ የመንግስት ሰራተኞች የቀን ውሎ አበል ተመን የአከፋፈል ሥርዓትን መርምሮ ከየካቲት 16 ቀን 2012 ዓ.ም ጀምሮ በስራ ላይ እንዲውል ወስኗል።በዚህ መመሪያ ክፍል 3 ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች አንቀፅ 9 ንዑስ አንቀፅ 1 ላይ ማንኛውም የመንግስት ሰራተኛ ከመደበኛ የስራ ቦታው ውጭ ወደ ሌላ ሥራ ቦታ ለስራ ጉዳይ ከመላኩ በፊት የውሎ አበል መጠየቂያ፤ መፍቀጃና መክፈያ ቅደም ተከተል ለጉዳዩ አግባብ ባላቸው ሰራተኞች ወይም ሃላፊዎች መሞላት እንዳለባቸው ይገልጻል። ይሁን እንጂ በተለያዩ ቀናቶች የሂሳብ ማዘዣ ቁጥር በሂሳብ መደብ 6271 ለሰራተኞች የውሎ አበል ክፍያ ሲፈፀም ቅፅ አንድ ሳይሞላ የጉዞው አላማና ምክንያት ሳይገለጽ በድምሩ ብር 379,081.05 ተከፍሎ መገኘቱን፤

ተሰብሳቢ ሂሳብ፤

7. የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 190/2002 አንቀጽ 32 እንዲሁም በፌዴራል መንግስት ሂሳብ አያያዝ እና አፈጻጸም መመሪያ ቁጥር 5/2003 አንቀጽ 8 ንዑስ አንቀጽ 4 መሰረት ተሰብሳቢ ሂሳብ ክምችት እንዳይፈጠር ቁጥጥር መደረግ እንደሚገባው እና ተሰብሳቢ ሂሳብ በወቅቱ መወራረድ እንዳለበት ተገልጿል። ይሁን እንጂ፤

በድምሩ ብር 20,652,280.65 በደንቡና በመመሪያው መሰረት በወቅቱ ሳይወራረድ በተሰብሳቢ ተይዞ መገኘቱ ታውቋል።

8. የተከፋይ ሂሳብ፤

በኮሚሽኑ የሚገኙት ተከፋይ ሂሳቦች በተጨማሪ ዕሴት ታክስ እንዲሁም በቅድሚያ ግብር አዋጅ ደንብና መመሪያ መሰረት እንዲሁም ኮሚሽኑ ጋር በተገባው ውል መሰረት በወቅቱ የሚከፈሉ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡- ፡ በተለያዩ የሂሳብ መደቦች የተያዘ በድምሩ ብር 119,101.75 ለባለመብቱ ሳይከፈል መገኘቱ ታውቋል።

II. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

ንብረት፤

የኮሚሽኑ የንብረት አመዘጋገብ፣ አያያዝ እና አጠባበቅ በአዋጅ ቁጥር 649/2001 እና በንብረት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 9/2003 በተገለፁት ሁኔታዎች እና ድንጋጌዎች መሠረት መፈፀሙን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፤

በማረሚያ ፖሊስ ማሰልጠኛ

1.1 ቋሚ ንብረት

- ✓ በቋሚ ንብረት ክፍል ውስጥ ቢን ካርድ እና እስቶክ ካርድ /የማይመዛዘን መሆኑ፡፡
- ✓ በቋሚ ንብረት የተያዙ ንብረቶች መለያ ቁጥር ያልተሰጣቸው መሆኑ ፡፡
- ✓ በቁጥር 15 የሚሆኑት ላፕቶፕ ኮምፒውተሮች እና 35 ዴስክ ቶፕ ኮምፒውተሮች ቢን ካርድ የሌላቸው መሆኑ፡፡
- ✓ አመታዊ የንብረት ቆጠራ ያልተደረገ መሆኑ፡፡

1.2 ክሊኒክ

- ✓ በሚኒ እስቶር ውስጥ የመድሀኒቶች ከወጪ ቀሪ የማይረገገ መሆኑ፤
- ✓ የተበላሹ መድሀኒቶች ተለይተው በቁጥር፣ በአይነት እና በዋጋ ተገልጾ ያልተያዘ መሆኑ፤
- ✓ አንዳንድ መድሀኒቶች ቢን ካርድ የሌላቸው እና የተቀሩት መድሀኒቶች ቢን ካርዳቸው ሲታይ ጉድለት የሚታይ መሆኑ፤
- ✓ የሚወገዱ መድኃኒቶችና አገልግሎት የሚሰጡ መድኃኒቶች በአንድ ቦታ የተቀመጡ መሆኑ
- ✓ የምግብ ቤት መጋዘን
- ✓ ቢን ካርድ በአገልግሎት ላይ ያልዋለ መሆኑ፤
- ✓ በእስቶር ውስጥ የምግብ ጥሬ እቃዎች አቀማመጣቸው ለብልሽት የተጋለጠ

ክትትል አዲት፤

እርምጃ ያልተወሰደባቸው የ2014 በጀት ዓመት አዲት ግኝቶች፤

- በውሎ አበል መመሪያ ባልተፈቀደ የክፍያ ተመን ወይም ጣሪያ በጠቅላላ በድምሩ ብር 4,500.00 የተከፈለው ገንዘብ ተመላሽ አለመደረጉ፤
- መስፈርቶች ማሟላታቸውን የሚያረጋግጥ ማስረጃ ሳይቀርብ ኮሚሽኑ ከህዳር 1/2010 በአፈሰር/ኢንሰፔክተር/ ደረጃ 7 የአይሲቲ ባለሙያዎችን ቅጥር በመፈፀም ደመወዘወና የቀለብ ክፍያ በድምሩ ብር 2,402,400.00 አለአግባብ የተከፈለ መሆኑ ፡፡

ከሰላምታ ጋር

የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት